РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «Філософія»
третього рівня вищої освіти (PhD)
галузі знань 03 Гуманітарні науки
за спеціальністю 033 Філософія
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Одним з ключових викликів на шляху до євроатлантичної інтеграції, яка актуальна в Україні наразі, є забезпечення високої якості освіти, зокрема, підготовки докторів філософії в Україні. Для успішної розробки та впровадження зразкових програм є необхідність ретельного аналізу світових освітніх трендів, які б посприяли віднаходженню оптимальних шляхів їх впровадження в українську освіту.

Рецензований варіант оновленої освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 033 Філософія галузі знань 03 Гуманітарні науки є прикладом ОПН, яка на часі. В ній виражено системність докладених зусиль проєктної групи, що складається з фахівців кафедри філософії, соціальної філософії та освітньої політики і кафедри ЮНЕСКО з наукової освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Так, задля підвищення якості роботи здобувачів третього освітнього рівня, наявні сучасні дисципліни, які відповідають рівню здобувачів PhD. До таких можна віднести «Філософські студії», що є дисципліною загально-наукової підготовки.

Програма складається із 45 кредитів. На нормативні навчальні дисципліни циклів загальної, професійно-наукової та практичної підготовки припадає 33 кредити (70%), на вибіркові навчальні дисципліни 12 кредитів (30%), що відповідає нормативним вимогам. До складу нормативних дисциплін циклу загальної підготовки входять «Філософські студії», «Іноземна мова для академічних цілей», «Методи планування та обробки результатів наукових досліджень», «Наукометрія та науково-організаційна діяльність». На вивчення іноземної мови виділено найбільшу кількість кредитів, що обумовлено важливістю комунікації та інтеграції в межах міжнародної академічної спільноти, необхідністю активного засвоєння закордонного досвіду, інтенсифікацією участі в міжнародних наукових проєктах тощо.

Програма відзначається наявністю чіткої логічної структури взаємопов'язаних навчальних дисциплін, що мотивує здобувача на досягнення важливих програмних результатів та успішне виконання ним дисертаційного наукового проєкту. Усі навчальні дисципліни згруповані та пов'язані відповідно до основної мети програми. До прикладу, нормативні навчальні дисципліни циклу спеціальної підготовки мають своїм логічним продовженням дисципліни вибіркової частини навчального плану, але з урахуванням поглиблення попередньо засвоєного знання. Досить цікавими з-поміж крайніх, на наш погляд, є такі вибіркові освітні компоненти, як: «Антропологічні перспективи науки у XXI ст.», «Когнітивні науки і штучний інтелект», «Ефективні комунікації в науково-дослідній діяльності», «Соціальні інновації наукової діяльності» та ін., які створюють можливості ефективної реалізації індивідуальної траєкторії навчання та наукового пошуку. Більшість запропонованих програмою навчальних дисциплін мають не тільки теоретико-методологічний, але й практичний характер, що обумовлює відповідний зміст визначених ними фахових компетентностей. На це також орієнтована передбачена освітньо-науковою програмою виробнича асистентська практика, яка дозволяє в польових умовах перевірити дієвість здобутих аспірантом як загальних, так і фахових компетентностей.

Висновок. Є всі підстави вважати, що рецензована освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії за спеціальністю 033 Філософія галузі знань 03 Гуманітарні науки Українського державного університету імені Михайла Драгоманова відповідає основним нормативним вимогам, а тому може бути рекомендована до реалізації з метою якісної підготовки фахівців.

Рецензент:
доктор філософських наук, професор,
проректор з науково-педагогічної роботи
Національного університету «Острозька академія» ***Д.М. Шевчук***